

стандартів до стану технічних засобів та до учасників дорожнього руху. Встановлена фрагментарність правового регулювання участі громадян у цій сфері, що не задовольняє сучасних вимог, вказує на необхідність вдосконалення законодавства. У цьому контексті є потреба у прийнятті Закону України «Про участь громадян у забезпеченні безпеки дорожнього руху» та внесенні змін до Закону України «Про дорожній рух», інших нормативних актів, та Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) [3, с. 79].

Таким чином, ефективне адміністративно-правове регулювання безпеки дорожнього руху є важливим елементом забезпечення правопорядку в Україні. Для удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності патрульної поліції в Україні важливо розробити конкретні рекомендації щодо організації та порядку здійснення поточного контролю за несенням служби поліцейськими. Ці рекомендації мають бути затверджені наказом керівництва Національної поліції, що забезпечить впровадження єдиних стандартів і підходів до контролю за діяльністю патрульних підрозділів [2, с. 32]. Виконання вказаних рекомендацій дозволить підвищити рівень безпеки на дорозі, зменшити кількість ДТП, а також підвищити довіру суспільства до діяльності патрульної поліції.

Список бібліографічних посилань

1. Чанцева А.О. Поняття безпеки дорожнього руху як об'єкта адміністративно-правового регулювання. *Європейські перспективи*. 2022. №2. С. 199-205.
2. Стрижак А.О. Загальна характеристика стану наукової розробленості проблеми безпеки дорожнього руху. *Вісник кримінологічної асоціації України*. № 2. 2023. С. 289-300.
3. Гусєва Є.І. Напрями вдосконалення нормативно-правового регулювання участі громадян у забезпеченні безпеки дорожнього руху. *Visegrad journal on human rights*. 2018. № 3. С. 77–82.

М'ЯКОТІНА Владислава Вікторівна,

*курсантка 3 курсу навчально-наукового інституту № 4
Харківського національного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного права
та процесу навчально-наукового інституту № 3*

Харківського національного університету внутрішніх справ

Пабат О. В.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА АДМІНІСТРАТИВНІ ДЕЛІКТИ

Соціальна природа адміністративної відповідальності – це складне соціально-правове явище, яке характеризується загальними ознаками і специфічними властивостями. Адміністративна відповідальність як одна з форм юридичної відповідальності є специфічним способом реагування держави через її органи на порушення законодавства. Особи, винні в таких діях, притягуються до відповідальності уповноваженими державними органами за порушення норм законодавства і

піддаються адміністративним санкціям відповідно до встановлених законом процедур.

Інститут адміністративного примусу відіграє ключову роль у стабілізації правового регулювання суспільних відносин та забезпеченні необхідного правового режиму в державі, важливою складовою якого є адміністративне стягнення. Останні, як відомо, застосовуються в рамках інституту адміністративної відповідальності, яка настає у разі вчинення особою адміністративного правопорушення. Правові основи застосування такої відповідальності закріплені в Кодексі України про адміністративні правопорушення (КУпАП). Адміністративна відповідальність здійснюється через застосування до винних осіб адміністративних стягнень. Адміністративне стягнення є конкретним проявом цієї відповідальності та виступає негативним правовим наслідком неправомірної поведінки особи, яка зобов'язана відповісти за свій протиправний вчинок і зазнати відповідного покарання у формі несприятливих заходів морального, матеріального або фізичного характеру.

Нині проходить процес трансформації правового регулювання в сфері адміністративної відповідальності з врахуванням необхідності додержання прав і свобод кожної особи, а також ефективного захисту цих прав у разі притягнення до відповідальності. Адже, поточний стан інституту адміністративної відповідальності не відповідає вимогам сучасності і потребам суспільства, тому необхідно провести реформи і модернізацію шляхом систематизації адміністративного законодавства у один кодифікований документ. На сучасному етапі розвитку української державності дослідження інституту адміністративної відповідальності, визначення його суті, місця та ролі як у системі адміністративного права, так і серед інших галузей права, набуває особливої важливості. Це зумовлено необхідністю вдосконалення українського законодавства, зокрема, систематизації адміністративних норм.

В науковому середовищі основними проблемами регулювання адміністративної відповідальності вважаються: а) велика кількість нормативно-правових актів, що стосуються адміністративної відповідальності; б) існування підзаконних нормативно-правових актів про адміністративну відповідальність, які суперечать Конституції України; в) недоліки у законодавчій техніці при формулюванні положень нормативно-правових актів про адміністративну відповідальність; г) втрата КУпАП статусу єдиного кодифікованого нормативно-правового акту, який визначає підстави та порядок притягнення осіб до адміністративної відповідальності; г) проблеми процесуального адміністративно-деліктного права, серед яких можна виділити недоліки провадження в справах про адміністративні правопорушення, які пов'язані з корупцією [1, с. 4]. Концепція адміністративної реформи в Україні передбачає створення Кодексу про адміністративні проступки, Адміністративно-процесуального кодексу та інших кодифікованих актів, які, з урахуванням послідовності їх ухвалення, будуть складати повноцінний Адміністративний кодекс [2]. Сучасні джерела адміністративних норм містяться поза межами Кодексу України про адміністративні правопорушення, що не сприяє підвищенню його практичного застосування.

В юридичній літературі тривалий час ведуться обговорення стосовно інституту адміністративної відповідальності та суб'єктів, на яких вона поширюється.

Л. Кравченко та О. Плетньова зазначають, що в умовах розвитку ринкових відносин і збільшення кількості суб'єктів підприємницької діяльності різних організаційно-правових форм положення чинного КУпАП України застосовуються не тільки до фізичних осіб, але й до юридичних осіб [3]. Таким чином, адміністративну відповідальність юридичної особи не можна ототожнювати з відповідальністю посадових осіб або колективу організації. Це абсолютно нове явище в адміністративно-правовому регулюванні, яке виникло внаслідок соціально-економічних змін і потребує подальшого вивчення.

До важливих чинників, що знижують ефективність функціонування діючої системи законодавчого регулювання адміністративної відповідальності, також належать проблеми, накопичені за минулі роки на етапах порушення та розгляду справ про адміністративні правопорушення, а також виявлені недоліки і прогалини в адміністративно-процесуальних нормах Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП). Серед них також можна зазначити навмисне порушення, ігнорування або відверте нерозуміння окремими суб'єктами, що застосовують КУпАП вимог щодо належного оформлення матеріалів справ про адміністративні правопорушення та ведення провадження за ними [4]. Варто згадати, що одним із основних принципів юридичної відповідальності в цілому і адміністративної відповідальності, зокрема, є принцип відповідальності за вину. Ознака винності діяння є обов'язковою складовою адміністративного правопорушення (проступку), визначеного в статті 9 КУпАП. Проте існує кілька проблем із практичним визначенням вини в конкретних ситуаціях.

Отже, варто зазначити, що зазначені проблеми, недоліки, протиріччя адміністративно-деліктного законодавства вимагають вирішення. Це особливо стосується структури КУпАП, загальних положень і принципів адміністративної відповідальності, а також системи адміністративних стягнень та загальних правил їх застосування. Для комплексного вирішення більшості означених нами проблем, вважаємо, слід розробити та прийняти нові кодифіковані акти – Кодекс про адміністративні правопорушення, який встановлював би норми матеріального адміністративного права та чітко формулював адміністративну відповідальність та Адміністративно-процесуальний кодекс, який покращував би роботу органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, а також сам порядок їх розгляду.

Список бібліографічних посилань

1. Літошенко О.С. Адміністративна відповідальність в системі юридичної відповідальності: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Київський національний економічний університет. Київ, 2004. 199 с.

2. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22.07.1998р. № 810/98. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/810/98> (дата звернення: 06.10.2024).

3. Кравченко Л.М., Плетньова О.О. Проблеми адміністративної відповідальності юридичних осіб у сфері валютного законодавства. *Юридичний журнал*. 2004. № 8. С. 69-72.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073¹-X. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 06.10.2024).